

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **P. K.,**
zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem,
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2019, č. j. OAM-85/ZA-ZA11-VL16-R2-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2019, č. j. OAM-85/ZA-ZA11-VL16-R2-2016, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.
2. Žalobce uvádí, že je toho názoru, že se žalovaný v rámci nového projednání věci neřídil pokyny Městského soudu v Praze, který ve svém rozhodnutí ze dne 30. října 2018 uvedl, že je zapotřebí zaměřit se na posouzení ozbrojených skupin v domovském regionu žalobce, dále na spojitost ozbrojených skupin s Ukrajinskou armádou či na tvrzení žalobce, který uvedl, že se v problematické situaci obrátil na svého kamaráda pracujícího u tamní policie, který jej seznámil s přístupem policie vůči podaným stížnostem.
3. V tomto směru jde dle žalobce odůvodnění napadeného rozhodnutí nedostatečné, nenachází též jakékoliv vypořádání se s důkazy. Dle žalobce došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu. V rozhodnutí chybí, jak se žalovaný vypořádal s důkazy. Hlavní část argumentace žalovaného, kterou je jeho příběh negován, je dle žalobce nepřesvědčivá. V této souvislosti žalovaný používá slovní obraty, při kterých uvádí, že je přítomnost ozbrojených sil Ukrajiny možné „více či méně“ zaznamenat jen v okresech hraničících s Doněckou oblastí, kdy žadatel z takovéto oblasti pochází, přičemž k otázce radikálních domobran uvádí, že „relativně rychle“ zmizely a v současné době se v oblasti „v nijak zvýšené míře“ nepohybují. K pozici běžného občana žijícího v předmětném regionu pak rozhodnutí uvádí, že běžní občané se „pravděpodobně mohou setkávat s kriminalitou“.
4. K incidentu, v rámci kterého bylo žalobci ze strany státu vyhrožováno újmou či znásilněním jeho ženy, rozhodnutí uvádí, že tyto výhružky nebyly uvedeny v život, což však z pohledu žalobce nijak nezmiňuje obavy z toho plynoucí, přičemž dále rozhodnutí žalobci vyčítá, že si na nastalou situaci oficiální cestou nestěžoval, zatímco ponechává stranou odkaz žalobce na stanovisko jeho známého policisty, které v něm probudilo přesvědčení, že by mu tento postup nic pozitivního nepřinesl.
5. Nevyhovění žádosti o udělení mezinárodní ochrany má dle žalobce pro dotyčného významné důsledky. Má proto za to, že by takový postup měl být za situace, kdy jsou obavy žadatele prokazatelně liché, a v případě vycestování do domovského státu nehrozí žádné nebezpečí, tj. musí být nad jakoukoliv rozumnou pochybnost bezpečně prokázáno, že prezentovaný příběh není azylově relevantní. V případě žalobce však napadané rozhodnutí tyto cíle nenaplnuje, neboť se opírá o předpoklady relativního rázu, které nemohou poskytovat jistotu stran bezpečnosti žalobce a jeho rodiny.
6. Žalobce je názoru, že není na místě odkazovat na konfliktnost situace v Doněcké oblasti a bezpečnost válkou nezasažených regionů, pokud pochází z regionu nacházejícího se pouze 4 km od Doněcké oblasti. Žalobce dále uvedl, že v době největší eskalace konfliktu, kdy nebylo zřejmé, zdali se konflikt rozšíří na celé území Ukrajiny, či se vyvine v mezinárodní válku, se uchýlil do Ruska, kde se narodila jeho dcera, což mu později zapříčinilo související diskriminaci, a to nejen od soukromých subjektů, ale i orgánů státu, přičemž zmínil incidenty při hraničních kontrolách a nechuť státu plnit zákonnou povinnost a poskytnout žalobci příspěvky na dítě narozené v Rusku. Odmítnout tuto argumentaci s odkazem na to, že žalobce nevyčerpal veškeré opravné prostředky, de facto znamená

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

doporučení, aby žalobce nejprve vedl mnohaletou bitvu, v rámci které vyčerpá veškerou paletu opravných prostředků, a teprve poté mu bude uznáno, že se vůči jeho rodině chová domovský stát diskriminačně, byť tento projev je seznatelný již z nalézacího rozhodnutí.

7. Žalobcem doložené důkazy stran bojovníků Azova, zůstaly nevypořádány, a tudíž není možné nalézt v odůvodnění rozhodnutí soudem požadovanou úlohu stran propojenosti těchto složek se státní mocí. Postupy agresivních domobran, které žalobce dokládal články o upalování osob či sympatiím těchto složek s nacismem, zůstaly bez hlubšího vypořádání. S ohledem na vše shora uvedené žalobce uvádí, že pokládá napadané rozhodnutí za obdobu předcházejícího rozhodnutí žalovaného, přičemž je toho názoru, že rozhodnutí nereaguje na požadavky městského soudu, nevypořádává se se všemi podklady pro vydání rozhodnutí a vlastní úvahy zakládá toliko na spekulativních závěrech, které v žadateli neprobouzejí důvěru v to, že by mu v případě návratu do domovského státu nehrozilo relevantní nebezpečí, a že by byl schopen ochránit svoji rodinu, jejíž součástí jsou i nezletilé děti.
8. Ačkoliv je pravdou, že 22 dalších regionů Ukrajiny není zasaženo probíhající válkou, tak se odůvodnění napadaného rozhodnutí nevypořádává s možnou diskriminací žalobce i v těchto ostatních regionech. Byť on sám se řadí k rusky hovořící menšině, tak se rozhodnutí omezuje toliko na konstatování, že je žalobce taktéž schopen domluvit se v ukrajinském jazyce, což i když je pravdou, tak dle mínění žalobce příliš nesouvisí s obavami, které pociťuje s ohledem na skutečnost, že se řadí k rusky hovořící menšině či že se jeho dcera narodila v Rusku.
9. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z bezpečnostní situace na Ukrajině, konkrétně v místě jeho posledního bydliště v Záporožské oblasti, celkové životní podmínky v této oblasti, obavy z povolání do armády a problémy s vojáky pobývajícími v jejich oblasti, se kterými měl žalobce konflikt kvůli jeho předchozímu pobytu v Ruské federaci. Žalobce dle přesvědčení žalovaného nebyl azylově relevantním způsobem pronásledován, nevyvíjel rovněž žádnou politickou činnost, za kterou by byl ze strany své země postižen. Při pohovoru žalobce zdůrazňoval, že pochází z vesnice Berdjanskoje v Záporožské oblasti, která se nachází necelé 4 km od hranice s Doněckou oblastí, bezprostředně ohrožené ozbrojeným konfliktem. Při pohovoru opakovaně uváděl jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu pouze jeho obavu z povolání do armády. Země původu žalobce je z pohledu standardu požadovaných v § 14a odst. 1 azylového zákona hodnocena jako země, kde existuje účinná ochrana před vážnou újmou ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice a žalobce k ní má přístup. To stejné platí i pro situaci, kdy lze vyhledat účinnou ochranu v jiné části země (možnost vnitřní ochrany), proto nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 azylového zákona. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu pojednávající o bezpečnostní situaci na Ukrajině. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu k nástupu do armády není nově zřízenou vojenskou prokuraturou kvalifikováno jako trestný čin. Pokud ale osoba, která převezme povolávací rozkaz, do armády nenastoupí, je ohrožena trestem odnětí svobody na 2 až 5 let. V praxi je uplatňován a dodržován i zákon o civilní službě, který zavedl institut alternativní služby pro případ odmítnutí použití zbraně, např. z náboženských důvodů, a to výkonem vojenské služby v nemocnicích. Argumentace žalobce ve věci pronásledování ze strany státních orgánů z

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

důvodů vyhýbání se výkonu vojenské služby se jeví jako lichá. Žalovaný je přesvědčen, že se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany. V průběhu správního řízení žalobce navíc uvedl, že nepřísluší on nebo jeho děti (přítelkyně) k žádné skupině osob, které by měly být v rámci Ukrajiny nějak znevýhodněné. Žalobce se hlásí k ukrajinské národnosti, tedy k většinovému ukrajinskému národu, je pravoslavného náboženského vyznání, hovoří ukrajinsky i rusky a z jeho výpovědi nevyplynuly ani jiné skutečnosti, které by svědčily o diskriminaci právě jeho osoby i jeho nezletilých dětí ve vztahu k probíhajícímu konfliktu na východě země. Žalovaný konstatuje, že jde-li o konflikt s vojáky, z výpovědi žalobce jasně vyplývá, že ačkoliv se jednalo o příslušníky ozbrojených složek, bylo jejich jednání čistě soukromou aktivitou, přičemž rezignoval na jakoukoliv snahu o nápravu tím, že incident nenahlásil příslušným orgánům. Na místo toho se neúspěšně pokusil s celou rodinou odcestovat do Ruské federace, a následně odcestoval do ČR. Případné slovní vyhrožování, jež nebylo nikdy naplněno, nesvědčí o míře a intenzitě jednání vůči osobě žalobce, které by naplňovalo definici pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalobce opakovaně rezignoval na podání opravných prostředků. Již v době uvedeného konfliktu měla i jeho rodina požádáno o vydání ukrajinských cestovních dokladů, které byly i důvodem jejich návratu z předchozího pobytu v Rusku, aby tam mohli nadále pobývat či dokonce žádat o azyl, a je tedy zjevné, že měl v úmyslu vycestovat z Ukrajiny bez ohledu na to, jaká situace by tam obecně či konkrétně ve vztahu k jeho rodině panovala. Žalobce a jeho rodina nečelili ze strany ukrajinských státních orgánů či bezpečnostních složek žádným negativním jednáním ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný má za to, že si obstaral dostatek informací o zemi původu, které byly v době vydání rozhodnutí zcela aktuální a opatřené (i naposled) v dostatečném rozsahu. Aktuální veřejné informační zdroje konstatují výrazné zlepšení bezpečnostní situace na Ukrajině v mnoha ohledech a provedenou demobilizaci v roce 2015 a 2016 na základě prezidentských výnosů včetně profesionalizace ukrajinské armády apod. Žalobce a jeho přítelkyně potvrdili, že po návratu do města Berdyansk, kde žili před svým odjezdem do ČR, žádné problémy již neměli. Podanou žádostí se podle žalovaného snaží žalobce v ČR legalizovat pobyt.

10. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
11. Žalovaný vydal dne 2. 2. 2017 rozhodnutí č. j. OAM-85/ZA-ZA11-BE04-2016, kterým žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou podanou ke zdejšímu soudu. Ten následně rozsudkem ze dne 30. 10. 2018 č. j. 2 Az 17/2017-79 napadené rozhodnutí zrušil. Zdejší soud shledal nedostatečným odůvodnění žalovaného ve vztahu k aktuální situaci v regionu. Poukázal na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v jeho rozsudku ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016-87. Uvedl, že bylo povinností žalovaného si obstarat takové informace o zemi původu, které by umožnily posoudit, jakým způsobem působí ozbrojené skupiny v regionu žalobce a do jaké míry se tyto skupiny dopouštějí represí vůči ruskojazyčnému obyvatelstvu, a jakým dalším případným rizikům jsou ruskojazyčné osoby vystaveny. Žalovaný pochybil, pokud si neobstaral adresné podklady, zda se dopady konfliktu neprojevují rovněž v bydlišti žalobce, jehož rodina bydlela pouhé 4 km od hranice s Doněckou oblastí. Bylo třeba se zabývat jak následky konfliktu samotného, tak i ohrožováním civilistů příslušníky ozbrojených skupin, a to tím spíše, že jde o rodinu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

s malými dětmi. Tvzení žalovaného o tom, že Berdyansk není zasažen střety ukrajinských vládních vojsk a povstalců, nemůže postačovat. Soud také uvedl, že nelze odmítnout provést jako důkaz žalobcem doložené dokumenty s odůvodněním, že ty se nedotýkají přímo žalobce. Podle soudu byl žalovaný dále povinen zkoumat, zda žalobce a jeho rodina nepatří k sociální skupině ruskojazyčného obyvatelstva ohrožené možností pronásledování. Žalovaný se ani nepokusil zkoumat, zda na území státu původu dochází k vyčleňování skupiny obyvatel, kteří mají obdobné atributy jako žalobce a zda je tato skupina takto okolím vnímána. K tomu poukázal na skutečnosti uváděné žalobcem při výpovědi nasvědčující možným problémům z důvodu příslušnosti žalobce k ruskojazyčnému obyvatelstvu. Ke konfliktu s vojáky žalovaný mj. uvedl, že žalobce měl možnost se v zemi bránit. Dle soudu však žalovaný pochybil, když nezkoumal, zda žalobcem zmiňovaní ozbrojenci nejsou propojeni s ozbrojenými složkami Ukrajiny, a tedy zda se může jednat o státní původce pronásledování. Co se týče vyčerpání vnitrostátních prostředků, poukázal soud na tvrzení žalobce o tom, že jeho kamarád, který pracuje jako policista, mu sdělil, že nemá smysl se v obdobných případech nikam obracet, přičemž toto tvrzení žalovaný opomenul. Soud také poukázal na to, jaká kritéria je třeba zkoumat v případě vnitřního přesídlení a potvrdil závěr žalovaného o tom, že obava z nástupu do armády, není azylově relevantní. Následně byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta pro nepřijatelnost kasační stížnost žalovaného, a to usnesením č. j. 10 Azs 284/2018 – 23 ze dne 22. 5. 2019. NSS uvedl, že neshledal žádné pochybení soudu. Podotkl, že rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016-87, ze kterého soud vyšel, stanovil požadavky, kterým musí žalovaný dostát při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané ruský mluvícím občanem Ukrajiny, který se nachází v obdobné situaci jako žalobce.

12. Žalovaný následně vydal dne 28. 11. 2019 nové rozhodnutí, kterým opět rozhodl o tom, že se žalobci mezinárodní ochrana v žádné formě neuděluje.
13. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení a po zhodnocení uvedených skutečností dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
14. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
15. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
16. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
17. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z*

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

18. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu za *vážnou újmu* se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
19. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním* se rozumí *závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
20. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu *původcem pronásledování nebo vážné újmy* se rozumí *státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
21. Ve věci je relevantní především otázka posouzení bezpečnostní situace na Ukrajině. Podstatou žalobních námitek žalobce je, že má za to, že žalovaný se dostatečným způsobem s touto otázkou nevypořádal. Žalobce a jeho rodina pobývali v Záporožské oblasti, přičemž žalobce zde zaznamenal před odjezdem z vlasti mj. konflikt s vojáky, kteří mu měli vyhrožovat. Současně se žalobce také domnívá, že se s rodinou nemůže vrátit dále z důvodu hrozící diskriminace, neboť hovoří i rusky a jeho dcera se narodila v Rusku.
22. Žalovaný dospěl po posouzení žádosti žalobce k závěru o tom, že žalobce se může s rodinou vrátit do své domovské oblasti (Záporožská oblast), která byla žalovaným shledána jako spadající pod kontrolu ukrajinské vlády, a tedy bezpečnou. Taktéž možnosti vnitřního přesídlení jsou podle žalovaného v zemi standardní.
23. Přestože soud dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení posuzuje v mezích uplatněných žalobních bodů a vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, není takový postup bezvýjimečný a za určitých okolností může dojít k prolomení tohoto principu. Konkrétně soud v souladu s čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednil při přezkumu napadeného rozhodnutí okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, kdy od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny vypukl mezinárodní ozbrojený konflikt. Přestože žalobce na tuto skutečnost nepoukázal, městský soud k ní přihlédl z vlastní iniciativy. Přihlédl přitom k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.

24. Žalovaný při posouzení bezpečnostní situace v zemi vycházel z podkladů, které uvedl na straně 7 svého rozhodnutí. Konkrétně vycházel z Informace OAMP – Ukrajina, Situace v zemi - Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2019, Informace MZV ČR č. j. 131227-6/2019-LPTP – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti – Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 15. 8. 2019, Informace MZV ČR č. j. 107283/2016-LPTP – Možnost podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci ze dne 25. 7. 2016, Informace OAMP – Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 15. 7. 2019, Informace MZV ČR č. j. 131249/2018-LPTP ze dne 25. 10. 2018 – Bezpečnostní situace v Záporožské oblasti – Dopad přítomnosti ozbrojených sil Ukrajiny a dobrovolnických praporů na místní obyvatelstvo, Informace MZV ČR č. j. 115045/2015-LPTP – Podmínky výkonu základní vojenské služby – postih za nenastoupení k výkonu základní vojenské služby – Civilní/alternativní služba – Podmínky pro vyslání do oblasti bojů na východě země (ATO) ze dne 9. 10. 2015 a Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016.
25. Vypočtené informace byly sice aktuální v době rozhodování žalovaného (listopad 2019), avšak nemohou reflektovat skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí. Je konkrétně třeba zohlednit, že v zemi původu žalobce došlo po vydání rozhodnutí k významné změně poměrů, kdy v zemi probíhá válečný konflikt, přičemž tato skutečnost je nesporná a obecně známá. Za nynější situace je zjevné, že Ukrajinu za bezpečnou zemi považovat nelze. Stávající závěr žalovaného o tom, že se může žalobce i s rodinou bezpečně navrátit do domovské oblasti, kterou je Záporožská oblast, v nových podmínkách nemůže bez dalšího zkoumání obstát. Na místě je rovněž zkoumání možnosti vnitřního přesídlení do některé z jiných oblastí.
26. Vzhledem k tomuto závěru se soud blíže nezabýval jednotlivými žalobními námitkami, v nichž žalobce upozorňoval především na možné nedostatky bezpečnostní situace v Záporožské oblasti, respektive v části této oblasti nedaleko od hranic s Doněckou oblastí, kde žalobce s rodinou na Ukrajině také pobýval. I pokud by závěry žalovaného o bezpečnosti oblasti, respektive možnosti žalobce obracet se na tamní státní orgány v případě problémů, byly v době rozhodování správné, v kontextu válečného konfliktu je zjevné, že nynější bezpečnostní situace na Ukrajině vylučuje posouzení této oblasti jako bezpečné podle stávajícího hodnocení. Soud se nezabýval ani námitkou ohledně možné diskriminace žalobce a rodiny v souvislosti s tím, že by mohl být považován za ruskojazyčnou osobu, neboť vzhledem k aktuální situaci v zemi bude nutné posoudit možnost návratu i vnitřního přesídlení žalobce znovu.
27. Žalovaný se při novém posouzení zaměří zejména na posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany, zda jsou dány důvodné obavy, že žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy z důvodu vážného ohrožení života civilisty nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu v případě návratu do místa pobytu žalobce (tj. vesnice Berdianskoje a město Berdyansk v Záporožské oblasti). Žalovaný posoudí, zda míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje ozbrojený

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

konflikt na Ukrajině, dosahuje natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by žalobce (civilista) v případě návratu do města Berdyansk v Záporožské oblasti, byl vystaven z pouhého důvodu své přítomnosti na území skutečnému nebezpečí vážné újmy. Žalovaný přitom zohlední různé skutečnosti, zejména intenzitu ozbrojených střetů, stupeň organizace proti sobě stojících ozbrojených sil a délku trvání konfliktu, územní rozsah situace svévolného násilí, skutečné místo pobytu žalobce v případě jeho navrácení do země původu, úmyslné napadání civilistů válčícími stranami (rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 10. 6. 2021, ve věci *CF, DN*, C-901/19, bod 43), a také poměr obětí v dotčené oblasti a celkovým počtem jednotlivců, např. podle informací Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o civilních obětech na Ukrajině, dostupné z: <https://ukraine.un.org/en/resources/publications> (rozsudek SDEU ve věci *CF, DN*, body 31-37). Shledá-li žalovaný, že žalobci ve městě Berdyansk hrozí vážná újma, posoudí v souladu s rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2011, č. j. 6 Azs 22/2011-108, ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74 a ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93 možnost využití alternativy vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny. Podle tohoto rozsudku při posuzování možnosti vnitřní ochrany je nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Žalovaný ve smyslu uvedené judikatury zohlední mimo jiné i aktuální stanovisko UNHCR k návratům na Ukrajinu. Dle stanoviska UNHCR k návratům na Ukrajinu z března 2022 s ohledem na nestabilní situaci na celém území Ukrajiny UNHCR nepovažuje za vhodné odepřít mezinárodní ochranu Ukrajincům na základě alternativy vnitřního útěku nebo přemístění (bod 8 stanoviska, dostupné z: <https://www.refworld.org/docid/621de9894.html>).

28. Pro úplnost soud dodává, že zpráva Informace OAMP – Vnitřně vysídlené osoby – Aktuální počty, legislativa, postavení ve společnosti, státní a nestátní asistence ze dne 20. 2. 2019, kterou žalovaný uvedl ve výčtu podkladů, ze kterých vycházel, není součástí správního spisu. Bude tedy na žalovaném, aby zhojil i tento nedostatek, bude-li chtít tuto zprávu opět použít.
29. Soud z důvodů shora uvedených napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. z důvodu, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení, kdy žalovaný je vázán výše vysloveným názorem soudu.
30. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, nicméně soud přesto rozhodl o nepřiznání náhrady nákladů, a to z důvodu, že rozhodnutí zrušil z důvodu změny okolností v zemi původu, resp. změny bezpečnostní situace, které nemohl předvídat žalobce ani žalovaný. Žalovanému náhrada nákladů nenáleží.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 4. 2022

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.